

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja za celoletna cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinskega petit-vrste 6 kr., če se osuši enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne veči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Iz Bosne in Hercegovine.

Z bojšča nij nobenih važnih poročil. Od 20. divizije se 28. avg. poroča, da je naša vojska pri Doboji 23. t. m. izgubila 4 mrtve in 15 ranjenih, a 26. t. m. 2 mrtva in 21 ranjenih, od poslednjih pa so uže trije na ranah umrli.

Sicer pa bode menda kmalu zopet o na predovanji naše vojske slišati, ker vsled naj-novejše mobilizacije gre še mnogo nove vojske v Bosno in Hercegovino na pomoč. Zagrebški list piše: „Velikansko vojskino gibanje, ki se je proti Bosni začelo, vrši se v polnej meri. Železnice tu skozi skoro le vojake in za vojsko namenjene reči vozijo, in kmalu bomo stali z res impozantno vojsko v upornej Bosni, in upati je, da se skoro posreči revolucionarne hidri glave odsekati. Prekasno je zdaj premišljati, ali bi se ne bilo dalo uže prej to lažje storiti.“

Iz Sarajeva se 25. avgusta telegrafira: Mir in red je tu popolnem povrnil se. Velik del mohamedanskega prebivalstva se je vrnil. Vrhovni mohamedanski duhoven je izdal pismo, v katerem nago arja svoje sovornike, naj verjemo, da so Avstrijci prišli kot prijatelji v deželo. — Grad sarajevski je bil utrjen. Tudi na hribih ob Sarajevem so naši vojaki naredili prste šance. — Vojska je še v Sarajevem, le konjica je odšla ogledovat proti jugovzhodu. Naši vojaki so zdravi in obskrbljeni.

Iz Broda se v „Pr.“ poroča: Število turških vstašev, ki se proti našim bore, znaša 65.000 mož, regularne turške vojske je v pa-

šaliku Novibazar 25 000 mož, iz Albanije jih je prišlo 10.000 mož.

Prijateljska poročila iz Bosne.

V Travniku 18. avg. 1878.

Dragi prijatelj!

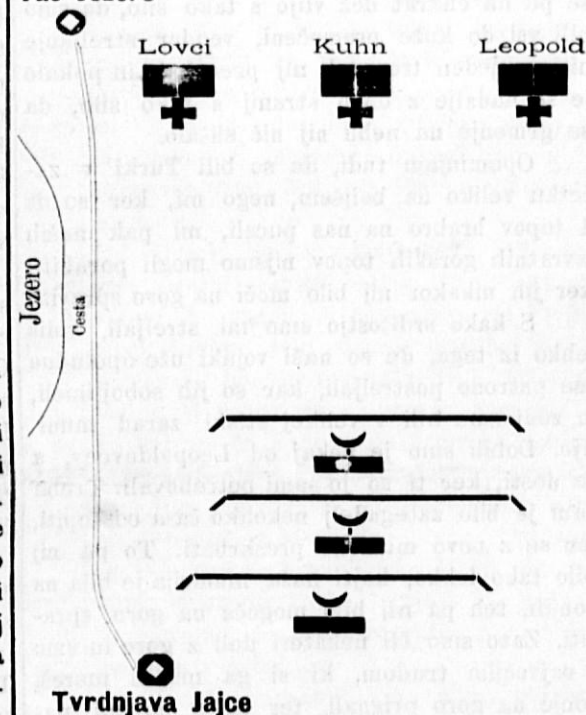
V naglici ti hočem popisati boj pri Jajcu, ali prav za prav pri Jezeru, pol ure pred Jajcem.

Uže v zadnjem pismu sem povedal, da smo bili 6. avgusta v Varcarovem; zvečer smo se napotili proti Jajcu. Marširali smo do 11. ure po noči do sela Jezera. Tukaj smo do jutra čakali Leopoldovcev, ki so še le 7. avgusta ob 3. zjutraj iz Varcarovega za nami odmarširali, — čakali smo tudi dneva in pa novic, katere so nam imeli ulani donesti, ki so šli po noči v Jajce na rekognosciranje. Ulani se povrnejo ob 4. uri zjutraj v Jezero, ter nam povedo, da so se Turki pred Jajcem zbrali in na boj pripravili. Ob 1/2 8. uri dobimo povelje, da moramo proti sovražniku odriniti. Prvi je marširal 10. lovski bataljon, pa 5. in 6. kompanija Kuhnovcev. Šli smo torej po jako ozke cesti, ki se vije na levo ob visokej strmeji gori, na desno ob 3/4 ure dolgem jezeru, po katerem se tudi vas imenuje. Dva Bošnjaka smo imeli soboj za kažipota po gorah. Ko tako dojde prednja straža po cesti do srede jezera, počti prva turška puška. Na to se izmakne vsa prednja straža s ceste na visoko, strašno strmo goro. Pot je bil strašan, nij bilo prav nobedne stezice, svet je bil ves s trajem in gostim grmovjem zarasten. Ko vsi trudni in zasopihani dospemo na vrh gore, odpre se nam razgled po okolici, zagledamo tvrdojavo Jajce in turške pozicije. Turki so bili v nasprotnih gričih

zašancani, v treh etažah ali vrstah po jedno uro na dolgo; napravili so si bili od ceste poleg jezera do vrh nasprotne gore 3 grabne, jednega vrh družega, in so tako iz zavetja na nas streljali. Mej nami in mej Turki je bila dolina.

Bojišče je bilo namreč tako-le:

Vas Jezero

Turki so imeli 4 tope in strašno veliko municije. Precej, ko so nas ugledali na nasprotni gori, ki je bila na tej strani skoro čisto gola in brez vsega zavetja, začeli so iz vseh treh etaž strahovito na nas streljati, in krogle so zvižgale okrog naših glav, da je bilo prvi trenotek res groza. Morali smo vsi

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstickerji.)

Prvo poglavje.

(Dalje.)

„Jako bi me veselilo,“ prične tujec, ko je nehal stari kapiten, „ako bi mogel glasovito ladijo preje še jedenkrat ogledati, predno da se popolnem razdene; — prav malo je manjkalo in prišel bi bil tačas kmalu kot ujetnik na ladijo; zdaj bi pa rad z večjo varnostjo po onih deskah hodil, katere so se skoraj z mojo krvjo namakale, — bi se li moglo to zgoditi?“

„Zakaj da ne?“ odvrne kapiten, „ako se vam ljubi, peljete se jutri zjutraj lahko z menoj na ladijo, torej — a čakite malo! pri sennori Fosteru imam zjutraj nekaj opraviti, toraj me ob 10. uri zjutraj lahko tu počakate, ako vam je prav.“

„Bueno!“ reče tujec s hvaležnim nagljenjem glave, „hvaležen sem vam tem bolj, ker ste mi za rendez-vous tako prijeten kraj določili,“ še dostavi in se gravitetično sennori Fosteru ukloni, mej tem, ko sti se obe mladi deklici mej soboj čudnemu tujcu bhitrali.

„Vsekako zanimivo, če prav strašno, ogledati ono ladijo,“ oglaš se zdaj mladi mož; koliko krvi se je na njenem površji prolilo. Kapiten, z vašim dovoljenjem idem z vami na ladijo, ker uže dolgo uže to odlašam, a ladijo hočem na vsak način ogledati. Kakošen je človek! kar lahko ima, po tem on ne hrepeni le kar mu je nedosegljivo, to si želi, po tem se trudi in v doseg te stvari svoje najdražje stavi. Ziaj, ko sem imel priliko na Reconocido iti vsak dan, nijsem se tega domislil, pred malo leti plovili smo pa za to vražjo ladijo z našo „Terpsichore“ noč in dan ter brezvspešno objadrali polu sveta, — nijsmo je ujeli! In česa bi jaz tačas ne dal, ko bi bil mogel z nožem v roki na površje one ladije skočiti.“

„To veselje stalo bi vas morda drago,“ ugovarja tujec; „kakor se mi je pripovedovalo, ukazal je oni glasoviti ropar mnogo ljudem z površja skočiti, a ne vem, ako je kdo kedaj na njeno površje skočil in je imel potem še priliko, to okolo pripovedovati. Seveda se je moral pa pirat tačas udati, ko je nesrečni strel, — za roparja nesrečni, — podrl oba jadnika z ladije, in se nij mogel več braniti. Le to mi nij jasno, kako so piratsko ladijo zasačili, ker izvrstno stanje obeh vojnih ladij nij bilo slučajno.“

„Posameznosti te dogodbe so vam dobro znane, kakor se kaže,“ reče Edvard Vilkinson.

„Le deloma,“ odgovori tujec mirno; „imel sem veselje v Manilli, z nekim mladim zdravnikom se seznaniti, ki je svoje stariše pohodil; prav ta pripovedoval mi je mnogo o tej stvari a tudi njemu je bilo neznano, kako se je to zgodilo, da sti vojni ladiji pirata tako ugodno zajeli.“

To je možno,“ pravi mladi Anglež, „kajti

na tla popadati, ter se po trebuhu dalje plaziti. Bilo je $\frac{3}{4}$ na 9, ko se je boj pričel. Ko počli prvi turški top, so Turki zatulili kakor volkovi, in se veselili, misleči, da denes nas morajo uničiti. Ko naš poveljnik to situacijo vidi, ukaže celemu polku stopiti v ogenj.

Šla sta na to 1. in 3. bataljon hitro na goro, ter sta se kar se je dalo naglo ob gori proti vrhu razprostrla. Stali smo tedaj ves naš polk in 10. lovski bataljon sovražniku nasproti in začelo je pokati z obeh strani s se strašno srditostjo. Nobedna stranka se nij hotela umakniti, nobedna nij mogla napredovati. Turki nijso hoteli svojih grabnov zapustiti, mi nijsmo mogli na gole griče. Ob $\frac{1}{2}$ 11. uri je prišel polk Leopold nam na pomoč in se je razprostrl na levem krilu do vrh gore, na katerej smo bili mi. Turki so večkrat poskušali na vrhu gore nas obiti in zajeti, vendar so 5. 6. 10. in 12. kompanija našega polka in pa Leopoldovci še o pravem času do vrha dospeli in Turčine nazaj vrgli.

Taka je bila situacija skoro ves dan. Zjutraj je bila strašna vročina, proti poldnevu se pa na enkrat dež vlije s tako silo, da smo bili vsi do kože premočeni, vendar streljanje niti za jeden trenutek nij prenehalo in pokalo je še nadalje z obeh strani s tako silo, da se grmenje na nebu nij nič slišalo.

Opominjam tudi, da so bili Turki v začetku veliko na boljšem, nego mi, ker so iz 4 topov hrabro na nas pucali, mi pak naših izvrstnih gorskih topov nijsmo mogli porabiti, ker jih nikakor nij bilo moči na goro spraviti.

S kako srditostjo smo mi streljali, vidiš lahko iz tega, da so naši vojaki uže opoldne vse patrone postreljali, kar so jih soboj imeli, in zdaj smo bili v velikej stiski zaradi municije. Dobili smo je nekaj od Leopoldovcev, a ne dosti, ker ti so jo sami potrebovali. Treba nam je bilo zategadelj nekoliko časa odstopiti, ter se z novo municijo preskrbeti. To pa nij bilo tako lahko, kajti naša municija je bila na konjih, teh pa nij bilo mogoče na goro spraviti. Zato smo šli nekateri doli z gore in smo z največjim trudom, ki si ga misliti moreš, konje na goro prignali, ter se z novimi patrioni oskrbeli. V tem času so pa Leopoldovci in lovci Turke pridržavali.

O tej priliki smo tudi naše topove s strašanskim trudom na vrh gore privédlí. Bilo je baš ob dveh popoldne. Brž smo postavili 5 kanonov na odlično mesto in ura! in živio! — zdaj se je začelo bobnenje in grmenje tudi od naše strani! Vsako bombo smo spremljali z gorko kletvijo in sveto jezo na

krutega Turčina! Zdaj se je stvar tudi za nas hitro na bolje zasukala. Naši kanoni so komaj grmeči $\frac{1}{4}$ ure, uže utihneta dva turška topova, bila sta zadeta in razbita! Zdaj so se začeli Turki počasi in redno umikati, vendar so še vedno streljali.

Proti 5. uri se je našemu polku in Leopoldovcem posrečilo dospeti na vrh gore in zdaj smo turško druhal o bóku (od strani) zgrabili. Boj je na sredi nekoliko pojenjal, a bil je na obeh krilih toliko hujši. Naš polk je pod vodstvom obrista Priegerja na planoti vrh gore večkrat na Turke šturmal in jih prav mnogo uničil. Ob šestej uri smo se še enkrat na turško druhal zagnali, ter jih na vseh straneh nazaj vrgli. Šli so pred nami, kakor četa ciganov, kadar so jim žandarmi za petami, a mi smo kar v salvah na nje streljali in jih strašno veliko pobili. Ko se tako polastimo turških pozicij, najdemo v njih veliko kišt municije in različnih pušk. Nij čuda, da so ti vrage tako strahovito na nas streljali, ker je imel vsak Turek cel zaboj patronov pod soboj. Puške so imeli različnih sistem, največ je bilo naših starih po Venclejevi sistemi, a tudi „Snider in kammergewehre“. Vendar Turki ne znajo tako dobro streljati, kakor naši, ker nič ne merijo in kar tija v en dan pucajo. Postrelili so pa več municije, nego mi in bilo je te golazni od 6—7000 mož; mej njimi tudi nekoliko krščanskih Bošnjakov, ker Turki so vsakega sasekali, kdor nij hotel z njimi v boj.

A boj še nij bil povsod pri kraju; ko so se Turki umikati začeli, so posebno lovci ob cesti na nje streljali, ter jih največ usmrtili. Cesta je bila kar krvava, in veliko konj je ali ubitih ali hudo ranjenih na njej ležalo. Ranjenih Turkov nijsmo našli, ker vse soboj vzamejo; ti lopovi namreč mislijo, da tudi mi ranjenim glave in nosove režemo, ter jih mučimo, kakor je njih navada.

Ob $\frac{1}{2}$ 7. uri je bil boj končan, in naši so z vseh strani doli na griče stopili. Ko smo se zopet vsi zbrali, bili smo zelo veseli, in iz tisoč grl so se čuli dolgotrajni živio-klici. Turki so pa kar neprenehoma dalje bežali, ter nam Jajce s tvrdnjavo vred prepustili. Ob 8. uri smo vzeli Jajce in 1. bataljon Leopoldovcev je vmarširal v tvrdnjavo.

V tej bitvi smo uplenili 3 turške zastave, več konj in okolo 60 ujetih Turčinov. Mej ujetimi se nahajajo tudi sivi starci in tresejo se kakor šibe, ker mislijo, da bodo gotovo usmrteni. Vendar se jim do zdaj še ničesa nij zgodilo, zaprte imamo v tvrdnjavi v Jajcu. Po noči mej 7. in 8. avgustom so patrole še

drugih 40 do 50 razkropljenih Turkov ulovile, ter jih v taborišče pri Jajcu prignale. Kako divja je ta turška golazen, kaže sledeči prizor:

Ko smo 8. avgusta ob 11. uri dopoldne v taboru pri Jajcu menžirali, so 3. ujetniki poskušali iz ostroga uiti, in jeden izmej njih celo na naše vojake ustrelil. Takoj na ta strel je bilo vse na nogah. Kuhnovci žlice preč pomečejo in te tri Turke kar na jeden mah na cesti pobijejo, kakor krote. Res, da je to kruto dejanje, a če premisliš, koliko moramo zaradi te sodrge trpeti, da po noči in po dnevi nijsmo življenja varni; če dalje pomisliš, kako lepo smo mi v začetku s Turki ravnali, a kako nam oni zdaj to povračajo, potem boš jezo in srditost naših fantov pač razumel. In ko sem jednemu Gorenjcu očital to krvavo dejanje, zavrnil me je: „Kaj? Ali so Turki kaj drugače delali, ko so na Kranjsko ropat in požigati hodili?“ —

Mi smo imeli pri Varcarovem 3 mrtve in 15 ranjenih, pri Jezeru pa 12 mrtvih in 84 ranjenih. Znanci tvoji so vsi srečni bili, samo jurista Haringa je kugla zadaj na glavi plaznila, ko je v kritji (dekunji) ležal, tako da je jeden teden „rog“ nosil.

Tukaj v Travniku je silno orožja pri Turkih. Dobili so povelje taisto oddati v 8. dneh, in pri komur se še dobi pozneje, bode ustreljen. Vsled tega so Turki neizmerno veliko orožja na grad nanosili. Naša služba tukaj je strašno huda, in nikar ne misli, da počivamo. Vsak dan hodimo na „štrafkomande“ po visocih gorah, koder nas peče prav afrikansko solnce, in Turkom orožje pobiramo. 17. avg. sem bil z mojo kompanijo v Vitezu v taborju z divizijo Filipovičev; zdaj smo spet v Travniku; koliko časa še, Bog zna.

Moje pisanje ima čudno podobo, zato moram omeniti, da sem pisal prvi 2 poli v Travniku v kasarni, a popoldne smo morali visoko v gore na stražo, in tukaj 2 uri nad Travnikom ti pišem to le pismo 19. avg. ob 7. uri zvečer, žejen in lačen, ko ti najbrž v kavarni lepo zložno novine čitaš, ali pa pri Kozlarju pivo piješ; — za mizo imam pa boben!

Prosim te, pozdravi mi vse znance in prijatelje. Bog zna, kedaj se bomo spet videli? Ako se srečno vrnem, bomo spet kedaj veseli in židane volje, kakor smo bili nekdanj, ter bomo katero pametno rekli ali veselo zapeli. Kmalu piši, ker zdi se mi tukaj, kakor bi bil pozabljen od celega sveta....

Uradna „Wiener Abendpost“ pripravlja avstrijsko občinstvo na dolgo trajanje vojske v Bosni s sledečim člankom:

„Po zasedenji Mostara in po vzetji Sarajeva nehala je c. kr. armada dalje prodirati, in tudi še zdaj miruje. Ta premir v premikanju je pa le navidezen, ter se kaže le na onih krajih, kateri se bodo najprej prijelí. A na obeh prostorih zasedanja delujejo cesarske čete, ker zdaj velja, da se pridobljeno zagotovi in naredi središčni temelj v Bosni in Hercegovini.

V pogorskih vojnah je varovanje zveznih črt in onih, po katerih se giblje, najtežji nalog, ki zahteva vso pozornost generalov in skrajno delavnost čet. To velja posebno tačas, kadar dobiva oni, ki deželo brani, svojo moč od gorskih prebivalcev samih. Regularna četa, broječa najmenj 30 bataljonov nizamov in redivov, podkrepljena z dobrim kanonstvom, je jedro, okolo katerega se vsi protivni življi

kapiteni vojnih ladij napravili so, ko so od tu odjadrali, vse na skrivnem. Za kraj, kjer je bil pirat, izvedeli so pa po slučajih, ali prav za prav njegovo lastno hudodelstvo ga je izdalo, — njegovo zadnje. Ujel je pirat ravno neko ladijo, jo oropal, ljudi na razne kraje privezal, ladijo prevrtal, ter je nesrečnike prepustil potem njihovej osodi. Jedino le kajitski deček menda ne bil dosta trdo privezan, ker se je malo pred pogreznjenjem ladije oprostil, a vsem drugim nij mogel več pomagati, — bilo je uže prepozno. Na deski plaval je deček več dnij po morji, kjer ga je končno neka španjska kaperska ladija našla in ga smrti rešila. Slučajno je pa rešeni deček slišal, da je roparska ladija v Otaheiti namenjena, ker pirati svojih tajnostij nijso skrivali ljudem, ki bodo ob kratkem na dnu morja. Zato so tudi ladije, katere so bile roparju za petami od-

poslane, pirata v resnici na onem kraju našle, kakor jim je rešeni kajitski deček naznanil.“

„Da, kako negotovo je takovšno privezanje,“ reče tujec, kozarec svoj izpraznivši, — „čudno! Kako take reči na dan stopijo! Kapitena so obesili, kaj ne? — zdi se mi, da mi je to doktor pravil.“

„Kaj še!“ odgovori Anglež — „vsaj se še dobro ne ve, kaj se je z njim zgodilo, ker njegovega trupla nijso nikjer našli. Roparji so se obupno borili in Tenara je sam kapiten s sabljo črez glavo mahnil; potem je izginil in nedvomno našel je svoj konec v morji z vsemi svojimi tovariši, ki so tudi z ladije poskakali, da bi ne bili obešeni; strašen je bil prizor, so pravili, kako so morski volkovi, katerih je bilo obilo okolo ladije, mej nesrečniki razsajali in jih morili.“

(Dalje prih.)

pravski zbirajo. Spredaj zmagani, vrgli se bodo po naših brigadah pri Kosni, Jajcu, Žepčih, Busovaci in Sarajevu razpršeni sovržni oddelki v tramah rahle taktične zveze na naša krila in odločne črte (nachschubslinien). Tukaj bi lahko pretili našim kolonom za ob-skrbljevanje in rezervnim napravam, ako bi hoteli mi svojo operacijsko črto raztegniti, predno se je vse storilo, da se te možnosti odvrnejo.

Kritičnega opazovalca tedaj metodistični, sistemični, počasni, a vedno si svojega cilja svesti način zasedanja more le umiriti. To je dino nam je poročstvo za stalni vspeh v gor-skej vojni. Največji del severne Tirolske so v prvih dneh bavarsko-francoske navali l. 1703 sovražne čete prepljule Kufstein, Rattenberg, Hall, da celo glavno mesto dežele Inšpruk, in mejni igi Scharnitz, Luetasch in Ehrenberg prišli so v roko izbornega kneza Maks Ema-nuela. Ti vspehi so ga oslepili in ukazal je, da morajo iti njegovi bataljoni čez Bren, in vznemirjal je s svojimi četami celo Sterzing. To prenačenje bilo je pa tudi osodno knezu. Za hrptom vzdignil se mu je narod inske, zilske, stubajerske in liške doline (Lechthal) in malo tednov pozneje nij nobeden Bavarec in nobeden Francoz bil več na Tirolskem.

Takim reakcijam se more le izogniti, ako se dežela stopinjem zaseda. Vsaki pridobljeni kraj mora se ob straneh proti vsem slučaj nostim zabraniti. Kakor se kaže, prevladajo ti nazorji tudi v glavnem stanu v Sarajevu, zato vse dozdevno mirovanje, katero pa ni kakor ne izključuje, kakor se vidi iz denašnjih poročil, da bi se čete ne odpošiljale v razgle-dovanje in ne stražili posamni oddelki tudi v oddaljenih krajih pri Mostaru, Sarajevu in Banja-luki. Poročila dovelj označujejo uspešno delav-nost razgledovalnih čet.

Nasprotno se pa zopet lahko ume, da ustaški vodje vse poskušajo, da bi pritiskali na našo stran in zvezo od zdej. Na teh kra-jih morejo jedino upati, da bodo, ako bodo porabili svoje prej omenjene naravske pred-nosti, zadobili deloma kak vspeh. Napadu na postavljenja grofa Szaparyja, katera so v po-dobi polukroga, na visočinah Bosne pri Doboju 22. t. m. je tedaj 26. zopet drug napad sle-dil. Kakor pa pravi poročilo poveljništva 20. divizije, izvršili so ta napad s slabejšimi močmi. Da so naše čete tudi ta napad odbile, ume se samo ob sebi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. avgusta.

O konvenciji, katero baje namerava An-drassy s Turško skleniti, pravi berlinska „National-Ztg.“ da je to neumnost. Zdej, ko so Avstrijo toliko let dogodjaji na iztoku vznemir-jali, ko se je izdalo za bosenske begunce več milijonov, ko se je s trudom izognila vojni; zdej ko je dobila Avstrija od Evrope mandat, da naredi mir v turških provincijah in šla z vsemi dragimi potnimi listi čez mejo in jej je porta provzročila velike denarne izgube in je Avstrija morala armado 160.000 mož k orožju pozvati, da se polasti obeh provincij — po vsem tem sklenila naj bi se konven-cija, ki bi sultanu na besedo obetala, da bode čez jedno leto vse tako, kakor je bilo! Kdo nam more kaj očitati, da smo to mislili za nemogućnost toliko časa, kolikor časa imamo vseh pet čutov zdravih? Mi še denes ne umemo, kako se je mogel v dvornih krogih „boj“ vneti zavolj stvari, ki je tako jasna, ka-kor sonce. Magjarski šovinizem s svojim tur-škim boterstvom uhladili so nekoliko neso-

rodni udarci Turkov na divizijo grofa Szapa-ryja. Zdej se je smelo pričakovati, da bode Magjarom avstrijski patrijotizem sanjare-nje za Turško odpodil, in da bodo vsaj zdej vlado podpirali. In naj bi baš zdej magjarska maloselska politika zmagala?

Ogerski minister Szende je podžupana peštanskega komiteta, ki se je branil dati predprego za bosensko vojsko, od službe od-stavil in v disciplinarno preiskavo dejal. — A vse to valjda le pro forma, ker kongrega-cija komitatova je 27. t. m. pohvalila postopanje podžupanovo, da si je končnem sklenila predprego dati, ker se mora.

Vnanje države.

Kakor se iz Filipoplja piše, gleda provi-zorna ruska vlada v **Bolgariji** najbolj na osnivanje in izurjenje bolgarske narodne vojske. Vsak Bolgar je dolžan v vojsko stopiti, le Mohamedani ne. Milica bode imela 50 družin, 70 sotnij, 4 artilerijske polke in 4 bataljone pijonirjev. Oficirji in podoficirji se bodo vzeli vsi iz ruske vojske. Poveljni jezik v vojski je ruski. — Sicer pa se mej Bolgari hudo agitira zoper vzhodno Rumelijo. Po de-želi gredo spisi in agitacije, ki terjajo, naj bode cel bolgarski narod svoboden, in naj se uže zdej priprave delajo, da po odhodu Rusov narodna bolgarska vojska jedinstvo pripori. V Filipoplju je vsebolgarski odbor, ki na to dela. Popje v cerkvah propovedajo v tem smislu.

Mejnarodna komisija, ki bode izdelala upravo (organizacijo) vzhodnje **Rumelije**, sešla se bode 1. septembra v Carigradu. Tukaj izdelala bode prve stvari, potem pa šla v Filipopelj, da bode tam svoje delo dovršila. Do izvršenja uprave bode komisija oskrbovala skupno s porto denarne stvari za vzhodno Rumelijo. Vojna evropska komisija, ki bode posamnosti mej Rumelijo, Bolgarijo, Srbsko in Črno goro izdelovala, sešla se bode 13. sep-tembra. Vsaka teh komisij delala bode sama za-se, neodvisno od drugih. Ona komisija, ob-stoječa iz Rusov, Turkov in Angležev, ki bode določila nove ruske meje v Aziji, izvolila se bode še le tačas, ko se bode Armenija politično uredila.

Rusi bodo baje ta teden Batum zasedli; jeden del turške posadke šel je uže iz trvd-njave.

Kakor se iz **Belgrada** v „Pol. Corr.“ javlja, je celo srbsko ministerstvo odstopilo, in knez Milan je tudi sprejel to ostavko. Ven-dar ostane glava dozdanjega ministerstva Ri-stič še na vladi, in bode le druge tovariše iskal. Poleg njega bode še Milojkovič, minister notranjega, v službi ostal.

Kakor se dunajskim novinam poroča, prišlo je pred Vranjo do krvavega boja mej Arnavti in Srbi; na obeh stranéh je bilo več mrtvih in ranjenih. Tudi Horvatovič pri Leskovcu ima sovražnike pred soboj in so mu poslali pomoči.

Iz **Carigrada** dohajajo „Pol. Corr.“ prav vzburljive vesti. V Macedoniji tako vré, da so Rusi baje rekli, da hote tam interve-nirati. Tudi Albanezi se oborožujejo, da bi bosensko vstajo podprli. Sultan se brani izpol-niti terjatve berlinskega dogovora. Tako se nič ne ve, kaj še vse bližnja bodočnost nanes-e.

Grško prebivalstvo je za vojno s Tur-čijo. A vojna se more še le potem pričakovati (če se je bode Grki sploh upali začeti) kadar bodo vsa diplomatska posredovanja brez vspeha ostala. Zdej vevlasti posredujejo, in Grki upajo baje mnogo od italijanske in fran-coske strani.

Iz **Berlina** se 27. t. m. poroča, da je zvezni svet nemški potrdil postavbo zoper socialiste po onem stvarno čisto nič izpre-menjenem načrtu, kateri mu je predložil ju-stični odsek.

Dopisi.

Iz Krškega 28. avg. [Izv. dop.] Dne 27. ob 1/2 10 zjutraj peljalo se je skozi postajo Videm Krško nad 200 turških ujetih vojakov, mej katerimi je bilo okolo 20 čast-nikov. Oficirji vozili so se v drugem razredu

a drugi vojaki pak v navadnih vagonih za blago; prvi so imeli lepo obleko, katera se je z rudečo rujavim obličjem precej strinjala; pravo bčlo pak so kazali drugi prostaki, ka-teri so bili veliki kakor brzozjavni koleci. Ha-fiz paša vozil se je z njimi v prvem razredu zraven njega pak je sedel nek nadlejtentant kot stražnik.

Jeden oficir je šel iz vagona in ko je za-gledal na bližnjem njivi bučo, šel je po njo, a vojak za njim; razdelil je bučo potem mej svoje soujetnike. Častniki so imeli orožje pri sebi. Spremljali so te ujetnike brambovci 80. hrvatskega bataljona.

Še to le. — Nek železniški delavec šel je z nožem v roki k vagonom ter je dejal: Nos s em, kje ga imaš? Za odgovor dobil je zaničevalen posmeh od Turka, kateri si je go-tovo mislil: Jaz bi ti uže dal vetra, ako bi te doli doma imel.

Iz Dutovljan na Krasu. 26. avg. [Izv. dop.] (Sarajevo — naše.) Ko smo bili meseca decembra lanskega leta izvedeli, da je Plevna, koja se je trdovratno branila bratom Rusom, koje je bila posadka plevenska odbila 20. in 21. in 30. julija in kesneje še večkrat Osman paša odstranil, n. pr. 11. in 12. sept. m. l., da je tedaj dobro utrjeno mesto Plevna se udalo 10. decembra našim bratom Rusom napravili smo bili po Krasu slavnosti v ta namen.

Denes ko so vsled ruskih lanskim zmag naši vlastni najbliži bratje Slovani na jugu v boji, ko vse moči napenjajo, da bi jim njihovo početo delo dobro izpadlo, da bi vse krščanske porodice v onih dveh deželah osvo-bodili od krute roke divjega barbara, denes, ko čujmo in čitamo, da izvršno napredujejo z osvobojenjem nove zemlje za avstrijsko dr-žavo, ko čtamo, da se ravno naši odlikujejo v hrabrosti in disciplini, denes, ko vemo, da za Benetko, Travnikom, Mostarom in dru-gimi mesti je tudi Sarajevo — naše, denes se moramo tembolj veseliti in se veselimo vsakega vspeha.

Snoči napravili smo v to svrhu zopet svečanost: naš stari visoki hrib Žakanec bode kmalu historičen od samih kresov, velikanskih kresov, koji se obično žgo pri vsakej priliki, da se ogenj vidi daleč iz Italije, Goriškega, okolice tržaške, Istre in od morja; v vasi je je zopet grmelo, streljali smo z možnarji, da je odmevalo od sivega Nanosa in Čavna!

Zdej je razvidno, da to žganje in strelja-nje vrlo mnogo upljava na narodnostno izbujo narodovo!

Za tem zbrali smo se bili v lepem šte-vilu in kmalo so začeli govoriti vrstiti se s petjem: napijalo se je našim „kranjskim Ja-nezom“, Filipoviču, i. t. d. Pri tej priložnosti niso pozabili onih ubozih družin, zapuščenih od očeta in glavnega podpornika, koji je mo-ral v vojsko! Napitnic nij bilo konca ne kraja: Živeli Kuhnovci! Živela vsa naša armada v Bosni! Sarajevo — naše! S. D.

Domače stvari.

— (Kranjsko veteransko društvo) napravi kot drugo svečanost rojstvenega dne N. c. in kr. apostolskega veličanstva Fran-ja Josipa I., v nedeljo 1. septembra 1878 na vrtu Kozlerjeve restavracije cesarsko sve-čanost. Čisti dohodek je namenjen na korist zapuščenim družinam v vojno službo poklica-nih rezervstov, ranenim vojakom in avstrij-sko patrijotičnemu pomočnemu društvu. 1. God-

beni produkcija veteranske godbe pod vodstvom njenega kapelnika gop. Zörnerja. 2. Kegljanje na dobitke. 3. Streljanje na dobitke. 4. Loterija. 5. Dekoracija. 6. Razsvetljava. 7. Umeteljni ogenj, in 8. Ples, ki se začne ob 8. uri. Začetek ob 3. uri. Vstopna 10 kr. Glede dobrodelnega namena vabi k obilnej vdeležbi. Odbor.

— (Za pogorelce na Vrhniki) je dovolil deželni odbor iz deželnega fonda 3000 goldinarjev podpore.

— (Imenovanje.) Cesar je imenoval korarja Mateja Paumana v Kopru za stolnega dekana, Petra Sinčiča za kanonika, in dekana Feliksa Sikča za častnega kanonika.

— (Iz seje kranjskega deželnega odbora) dne 24. in 26. t. m. Deželnemu muzeju se dovoljuje nekoliko novcev potrositi za kopanje po starinah okolo Vač. — Ker se je sekundarij dr. Zidarič odpovedal službi, razpiše se služba sekundarija na deželnej porodnišnici, ki je ob enem asistent pri babiški šoli. — Ravno tako se zaradi bolehnosti dosedanje babice razpiše služba babice na porodnišnici. — Pri deželnem računovodstvu izpraznena služba oficijala se je podelila dosedanjemu ingrosistu Vincencu Vizjaku, služba ingrosista pa diurnistu Janezu Kozjeku. — Oni darovi, katere deželni odbor izrečno dobiva za razdelitev ranjenim vojakom, izročevali se bodo c. kr. deželnemu predsedstvu. — Dalje je deželni odbor sklenil, naj se določi na učiteljske službi pri sv. Križu poleg Litije plača po 450 gld. in 400 gld., za 2. učitelja v Borovnici po 450 gld. za 3. učiteljske službi v Kočevju pa ustanovi plača po 600 gld., 500 in 450 gld. — Glede pričetke ceste v Selu poleg Šumberka je deželni odbor sklenil, posredovati in po moči delati na to, da se ta na mnogo stran koristna cesta dodela.

— (Spremembe v lavantinske škofiji.) G. Jakob Pečnik gre za provizorja v Šetale, g. Jernej Voh za kaplana I. v Novo cerkvo, g. Lovro Janžekovič za kaplana v št. Ilij. v Slov. gor., g. Adolf Srobotnik za provizorja v Radvanje, g. Juri Galun za kaplana k sv. Martinu na Pohorju, g. Juri Purgaj za kaplana II. v Reichenburg. Novi mašniki: g. Franc Murkovič pride za kaplana v Svičino, g. Miha Šmid za kaplana v Ribnico in g. Alojzij Bratuša za kaplana k sv. Jungerti na Pohorju. — Spremembe pri oo. frančiškanih. P. Eustahij, župnik pri slov. fari v Mariboru, je postal provincijski definitor. P. Emerih otide v Gradec, P. Primuš k sv. Trojici v Slov. gor., P. Tomaž otdod v Gradec, v Maribor pa prideta P. Severin in P. Jozafat iz Gradca.

Razne vesti.

* (Zločinstvo na železnici.) Nedavno peljala se je — poročajo ameriške novine — neka mlada gospa po železnici iz Bostona v Albany. V vagonu se njej nasproti vsedeta dva tujca, ki sta posebno pozorno ogledovala njene bisere, katere je gospa na sebi nosila. Proti večeru šla je gospa iz jednega vagona v drugi, in kondukterja je ravno hotela plačati, ko rečeta ona dva moža: „ta gospa potuje z nama, ter bodeva midva za njo plačala“. Gospa se jako začudi, ko še nikdar teh dveh tujcev nij videla, ter se jame nad njima jeziti. A jeden teh dveh tujcev pove na uho konduktanju ime one gospe in reče, da — je blazna, in da jo peljeta v blaznico. Ker sta tujca res pravo ime gospe povedala, se konduktar več ne zmeni za njo. Na neke postaji pa zahtevata tujca od gospe, naj gre zdaj z voza z

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

njima; vsem povovalcem v vagonu sta pa tudi uže povedala, da peljeta to gospo v norišnico. Gospa nij hotela iti z njima, ter je prosila potovalce, naj jo rešijo, ker ona nij blazna, — vse zastoj. S s lo izlekla sta jo tujca z voza, ter se potem odpeljala. V Albany čakal je soprog one gospe njenega prihoda; ko pa izve, kaj se je bilo zgodilo, peljal se je hitro na ono postajo, kjer sta šla tujca iz vagona, in v mestu v neke krčmi najde svojo soprogo zaprto v sobi, — a v resnici skoraj blazno. Tujca sta jo živalsko oskrunila, ter jej vse bisere in denar oropala. Zločincev nijšo našli.

VII. izkaz

deželnemu odboru poslanih milodarov za zapuščene družine v vojno službo poklicanih rezervistov iz Kranjskega:

Znesek milodarov po VI. ikazu	4321 gld. 46 kr.
C. kr. okrajno glavarstvo v Črnomlju pošlje zbirko v fari metliški	5 " "
Gosp. Ivan Šolar, c. kr. deželni šolski nadzornik	8 " "
C. kr. okrajno glavarstvo v Kranji pošlje zbirke in sicer:	
župnega urada v	
Sorici	4 gld. — kr.
župnika v Trbojah	3 " 20 "
županstva v Zelenikih	9 " 80 "
županstva v Mavčičah	11 " 20 "
mestne občine v	
Kranji	126 " — "
C. kr. okrajno glavarstvo kočevsko pošlje zbirko občine Morovec	5 " — "
Zbirka uradnikov c. kr. finančnih uradov in c. kr. finančne prokurature v Ljubljani	78 " 30 "
C. kr. okrajno glavarstvo kočevsko zbirko občine Videm	— " 60 "
Gosp. baron Gussich, c. kr. okrajni glavar v Logatcu	10 " — "
Zbirko občine radovljiske pošlje c. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici	21 " 10 "
C. kr. okrajna sodnija v Mokronogu pošlje nabranih	11 " — "
C. kr. okr. sodnija v Radečah	5 " — "
Firma Karol C. Holzer v Ljubljani	30 " — "
Zbirka občine Mengeš	30 " 53 "
Zbirka občine Vodice	3 " — "
C. kr. okrajno glavarstvo logaško pošlje zbirko občine Planina	31 " 80 "
Gosp. dr. Ludovik vitez Gutmansthal-Benvenuti, veliki posestnik v Dvoru pri Radečah, daruje 100 gld. za ranjene, 100 gld. pa za družine rezervistov	100 " — "
Gosp. baron Karol Codelli Fahrenfeld	20 " — "
Gosp. A. Klemen, župnik v Smledniku	6 " — "
Gosp. prof. dr. Alojzij Valenta	10 " — "
Gosp. Gilbert Fuchs, grajščak in fužinski posestnik v Hribu	100 " — "
Gosp. Janez Demšar, župnik v Ledinah nabro pri faranih	2 " 20 "
Gpdc. Marija in Hermina Regnard iz Ljubljane	15 " — "
Gosp. Karol Voltman, klobučar v Ljubljani pošlje pri enem omizji v Domžalah nabranih	6 " — "
Županstvo mestne občine Črnomelj pošlje dohodek gledišne igre v narodnej čitnici v črnomeljski za družine rezervistov	30 " — "
Skupni znesek	5003 gld. 69 kr.

Tujci.

28. avgusta:

Evropa: Voh iz Konjic. — Grof Trebnitz iz Gradca. — Rascevič iz Trsta. — Rospini iz Gorice. — Stricker iz Dunaja.
Pri Slonu: Albori iz Trsta. — Demšar iz Železnikov. — Wolf iz Dunaja. — Karlo iz Trsta. — Neuman iz Dunaja. — Črne iz Kočevja.
Pri Maliču: Skliba iz Dunaja. — Onderka iz Idrije. — Tayenz iz Gradca. — Sprechmack iz Dunaja. — Buchreiner iz Trsta.
Pri bavarskem dvoru: Martinuzzi, Klein iz Krapine. — Latoschitzky iz Trsta.

Dunajska borza 29. avgusta.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gld. 10 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63 " 30 "
Zlata renta	71 " 75 "
1860 drž. posojilo	110 " 25 "
Akcije narodne banke	800 " — "
Kreditne akcije	239 " 75 "
London	114 " 95 "
Napol	9 " 23 "
C. kr. cekini	5 " 47 "
Srebro	100 " 05 "
Državne marke	56 " 70 "

Tržne cene

v Ljubljani 28. avgusta t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 99 kr.; — reč 4 gld. 71 kr.; — ječmen 3 gld. 90 kr.; — oves 2 gld. 11 kr.; — ajda 4 gld. 71 kr.; — prosa 4 gld. 83 kr.; — koruza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov — gl. — kr.; — fižol hektoliter 8 gl. 50 kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — masl — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gl. 70 kr.; — špeh povejen — gl. 75 kr.; — jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; — govednine kilogram 54 kr.; — telečnine 56 kr.; — svinjato meso 62 kr.; — sosa 100 kilogramov 1 gld. 51 kr.; — slane 1 gold. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Cenó so na prodaj naslednje zelo redke knjige:

„Glagolita Clozianus“,

dedicavit

Bartholomeus Kopitar. Beč 1834. Vezana je elegantno v rudečem usnju s zlatim obrezkom.

„Hesyl Glossographi“,

edidit

Bartholomeus Kopitar. Beč 1839. Vezana prav trdnó in elegantno v zelenem usnju s zlatim obrezkom.

„Ueber die Abkunft der Slaven“,

von Paul Joseph Saffarik. Ofen 1828.

Natančnje pod adresó: A. S. poste restante v Vipavi. (278)

Štev. 5405. (272—2)

Razpis.

Na c. k. porodničarske učilnici v Ljubljani je izpraznena služba asistenta in ob jednem sekundarija v porodnišnici s 315 goldinarji letne remuneracije in 42 gold. odškodnine za kurjavo in svečavo iz c. k. učliškega zaklada, poleg tega pa s prostim stanovanjem in 85 gold. letne remuneracije iz porodniškega zaklada.

Prošnjiki za to službo, katera se oddaja na dobo dveh let, ter se po dvehletnem zadovoljnim službovanji še dvakrat po 1 leto podaljšati utegne, morajo samskega stanu biti, ter morajo dokazati, da so uže doktorji vsega zdravništva, ali da so vsaj prvi rigorosum prestali, ali pa, da so kirurgi in porodničarji. Prošnje, katerim so priloženi dotični dokumenti in pa dokaz zmožnosti slovenskega ali kakega drugega slavjanskega jezika v govoru in pisavi, in z navedenim kakim dosedanjim službovanjem naj se pošljejo

do 15. septembra 1878

vodstvu c. k. porodničarske učilnice v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, 24. avgusta 1878.

Za notarsko pisarnico v Litiji se išče

kancelist,

ki je zmožen nemškega in slovenskega jezika v besedi in pismu, ter zveden v zapuščinskih in zemljoknjižnih rečeh. (273—2)

Natančnje se izve v omenjeni pisarnici.

Oznanilo.

Podpisano županstvo naznanja, da bode dne 6. septembra tekočega in vsacega naslednjega leta v Renčah letni trg za živino in različno drugo blago.

Županstvo v Renčah,

dne 18. avgusta 1878.

(266—4) France grof Strassoldo, župan.

Wir empfehlen geschützt.

als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,

Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(159—57)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.